

Etiske Retningslinjer For Eramet-Gruppen

OPPSUMMERING

FORORD

ERAMETS FORPLIKTELSER

- ERAMET forplikter seg til UTVIKLING
- ERAMET forplikter seg til respekt og tillit med alle INTERESSEENTER
- ERAMET forplikter seg til å respektere og beskytte MILJØET
- ERAMET forplikter seg overfor KUNDENE sine
- ERAMET forplikter seg overfor SAMARBEIDSPARTNERNE sine
- ERAMET forplikter seg til en god DIALOG MED FAGFORENINGENE
- ERAMET forplikter seg til å arbeide mot all form for TVANG og TRAKASSERING
- ERAMET forplikter seg til å fremme MANGFOLD og yrkesmobilitet
- ERAMET forplikter seg til å fremme et trygt og sunt ARBEIDSMILJØ
- ERAMET forplikter seg til å sørge for SIKKERHETEN til samarbeidspartnerne sine og deres nærmeste.
- ERAMET forplikter seg til å bevare sikkerheten på sine ulike anlegg
- ERAMET forplikter seg til å respektere PRIVATLIVET og personlige opplysninger tilhørende alle interessenter
- ERAMET forplikter seg til å fremme PÅLITELIG OG ÆRLIG MARKEDSINFORMASJON, og FORHINDRE INNSIDEHANDEL

FORPLIKTELSER FOR ERAMETS SAMARBEIDSPARTNERE

- Forhindre korrupsjon
- Forhindre all form for hvitvasking
- Bekjempe interessekonflikter
- Respektere konkurranseloven
- Respektere taushetsplikten og eiendomsretten
- Bevare ERAMETs omdømme utad overfor sine samarbeidspartnere og deres partnere

GYLDIGHET OG ORGANISERING

- Etikkansvarlig
- ERAMETs profesjonelle varslingsystem

FORORD

Disse etiske retningslinjene («**retningslinjene**») skal danne grunnlaget for reglene og prinsippene for handling og atferd som gjelder for samarbeidspartnerne til Eramet-gruppen («**gruppen**») og deres representanter og stedfortredere.

Individuell og kollektiv overholdelse av de grunnleggende reglene som er nedfelt i retningslinjene er en daglig plikt for alle gruppens samarbeidspartnere, uavhengig av ulik kultur og erfaring.

Retningslinjene, som gjelder for alle gruppens enheter, skal også fremmes av alle samarbeidspartnere og gjøres tilgjengelig for alle aktører som skal arbeide for eller blir berørt av gruppen.

Med utgangspunkt i den enkeltes ansvar, borgerplikt og integritet, har

retningslinjene til målsetning i enhver situasjon å fremme eksemplarisk atferd i samsvar med gruppens følgende grunnleggende verdier:

- fokus på kunder og partnere
- stabile resultater
- initiativ og lagånd
- menneskelig respekt og utvikling
- mot og forbilledlighet

Disse reglene er ikke fullstendige, men sammen med den enkeltes ansvarsfølelse, utgjør de nyttige utgangspunkt for gruppens medlemmer og interessenter.

Gruppen har på denne måten utviklet et system som omfatter reglene i disse retningslinjene, men også i andre dokumenter, som retningslinjene for risikostyring og medfølgende prosedyre, retningslinjene for konfidensialitet, retningslinjene for datasikkerhet, retningslinjene for miljøhensyn og retningslinjene for ansvarlig kjøp, i tillegg til de retningsgivende prinsippene angående gaver og invitasjoner.

En ansvarsperson («**etikkansvarlig**») som skal sørge for at gruppens etiske system blir iverksatt og overholdt har blitt utnevnt. Dennes stilling og ansvarsområder er definert i disse retningslinjene.

ERAMETS FORPLIKTELSER

ERAMET FORPLIKTER SEG TIL UTVIKLING

ERAMET har etablert seg på fem kontinenter og i over tjue land, som alle har ulik kultur og svært ulike tradisjoner. For de mange tusen samarbeidspartnerne gruppen har over hele verden, og på grunn av den internasjonale karakteren til anleggene, kundene og deres posisjon i disse aktivitetene, forplikter ERAMET seg i forhold til rettighetene til folk og samfunn.

Gruppen går inn for å utvikle bærekraftige forhold for lokalbefolkningene, myndighetene og samfunnene rundt anleggene. Den forplikter seg til å respektere tradisjoner og kulturer i sin helhet.

Gruppen gir mange gaver til veldedige organisasjoner i den grad det er i overensstemmelse med gjeldende lover og regler. Alle gaver forutsetter at en skriftlig avtale er inngått med etikkansvarlig på forhånd, og skal arkiveres.

I den grad det er i samsvar med gjeldende lover og regler, har ERAMET sponsoraktivitet som en del av kommunikasjonspolitikken.

ERAMET skal være totalt politisk nøytrale i de landene de har økonomisk aktivitet. Det hender at gruppen inngår kontrakter med offentlige myndigheter eller etater for å finansiere utviklingsprosjekter, men det er ikke tillatt å tilby tjenester til innehavere av offentlige mandater, partier eller politiske organisasjoner. Gruppen respekterer sine samarbeidspartneres rett til å engasjere seg politisk eller i lokalsamfunnet i egen regi. Samarbeidspartnerne må imidlertid ha et klart skille mellom sin egen politiske aktivitet og sin stilling i gruppen.

ERAMET FORPLIKTER SEG TIL RESPEKT OG TILLIT MED ALLE INTERESSENER

ERAMET har et forhold basert på respekt og tillit til sine tjenestetilbydere og leverandører, og tar dette med i den langsiktige strategien.

ERAMETs innkjøpsfunksjon bidrar til verdiskapning for gruppen og stabile økonomiske resultater. Gruppens innkjøpsfunksjon utvikler prosedyrer for å overse forholdene mellom tjenestetilbyderne og leverandørene. Disse prosedyrene, som gjelder for alle samarbeidspartnere, skal sørge for lik behandling av leverandører og tjenestetilbydere. Gruppen har en praksis med innhenting av anbud for å sikre fri konkurranse mellom tjenestetilbyderne og leverandørene. Den tar med i betraktningen egenarten og begrensningene i lokalmiljøet for å bevare respekten for rettferdig konkurranse. Avgjørelser om kjøp er basert på en objektiv evaluering av integriteten og påliteligheten til tjenestetilbyderne og leverandørene. Kriterier som pris, kvalitet, ytelse, ledetid og den aktuelle tjenestens egnethet for gruppen danner grunnlaget for alle avgjørelser om innkjøp. Gruppens samarbeidspartnere er helt upartiske og objektive i sine forhold til alle interessenter.

Gruppen har utviklet retningslinjer for ansvarlig kjøp som formaliserer ønsket om å forsterke betydningen av bærekraftig utvikling ved innkjøp (arbeidsforhold og -standarder, miljø og god praksis).

ERAMET respekterer omdømmet til sine leverandører, tjenestetilbydere og partnere, og avstår fra all nedsettende omtale av dem. I tillegg skal alle samarbeidspartnere beskytte konfidensielle data som måtte bli formidlet av tredjeparter i forretningssammenheng.

ERAMET FORPLIKTER SEG TIL Å RESPEKTERE OG BESKYTTE MILJØET

ERAMET ønsker å ha en kontinuerlig forbedringsprosess, og har derfor utviklet miljøretningslinjer og en policy for bærekraftig utvikling. Ved å prioritere beskyttelse og utvikling av sine samarbeidspartnere og kontroll av risiko og ulykker, gjennomfører gruppen streng overholdelse av gjeldende regler og utvikler standarder for ytelse som samsvarer med bransjens beste praksis. Den er spesielt oppmerksom på egen produktkvalitet og risikoer og ulykker knyttet til bruk av disse.

ERAMETs mål er å tilfredsstille de beste standardene i verden når det gjelder bærekraftig utvikling. Hensyn til miljø, sanitærforhold og sosiale forhold tas med i betraktningen fra utviklingen og gjennom hele aktivitets- og prosjektperioden. Det er vesentlig å forstå konsekvensene av driften. For styring av gruppens industrielle prosjekter er det vesentlig å kunne forutse og vurdere fremgang og problemer. Formidling av innhentede resultater blir en lovpålagt forpliktelse. Ved å iverksette informasjonssystemet EraGreen, har gruppen utviklet de nødvendige hjelpemidlene for å nå målet sitt.

ERAMET FORPLIKTER SEG OVERFOR KUNDENE SINE

ERAMET knytter bånd til kundene sine som er varige og lojale, og kjennetegnes ved stadig oppdaterte kvalitetskrav. Gruppens samarbeidspartnere informerer kundene og gjør dem oppmerksomme på prinsippene og verdiene i retningslinjene.

ERAMET forplikter seg til å behandle alle sine kunder på en rettferdig og ærlig måte, uansett hvor store de måtte være. Gruppens samarbeidspartnere og deres tilpasningsdyktighet gjør det mulig å gi kundene best mulig nivå på tjenestene. På denne måten jobber ERAMETs samarbeidspartnere til enhver tid for å gjøre kundene sine fornøyde og tilby produkter og tjenester som er mest mulig tilpasset deres behov.

Gruppen forplikter seg til å formidle ærlig og nøyaktig informasjon til kundene i alle presentasjoner, erklæringer eller annen form for kommunikasjon.

ERAMET forplikter seg i tillegg til å avstå fra markedsføring av produkter som er fremstilt av eller som helt eller delvis består av mineraler fra konfliktområder eller land som er belagt med internasjonalt embargo.

ERAMET FORPLIKTER SEG OVERFOR SAMARBEIDSPARTNERE

ERAMETs produksjon og drift hadde ikke kunnet eksistere uten samarbeidspartnerne engasjement og kvalitetsmessige arbeid. Ingen bedrift kan oppnå suksess uten å sørge for at samarbeidspartnerne trives og får utviklingsmuligheter, eller at de har gode arbeidsforhold.

Gruppen fremmer i alle sine selskaper gruppearbeid, tverrfaglig arbeid og utveksling for å oppnå en praksis i kontinuerlig fremgang.

Diskriminering, ulik behandling av menn og kvinner, rasisme, vold, utnyttning av barn, tvangsarbeid og farlige eller umenneskelige leve- og arbeidsvilkår kan under ingen omstendighet tolereres. ERAMETs samarbeidspartnere skal derfor overalt være oppmerksomme på ikke å ha tilknytning til tredjeparter som kan være skyldige i slik praksis.

ERAMET FORPLIKTER SEG TIL EN GOD DIALOG MED FAGFORENINGENE

ERAMET går hundre prosent inn for å ha en oppriktig og rettferdig dialog med fagforeningene, som er en garanti for tilliten mellom samarbeidspartnerne og gruppen. Over hele verden garanterer gruppen at fagforeningenes rettigheter skal overholdes og respekterer samarbeidspartnerne rett til å bli med de fagforeningene eller arbeidsorganisasjonene de selv ønsker. Gruppens ledere og datterselskaper skal overalt forhandle og formidle åpent med fagforeningspartnere angående spørsmål av felles interesse, og oppfordrer til all form for individuell eller fagforeningsbasert dialog.

ERAMET har etablert faste og regelmessige rådgivningsorganer basert på tillit og lojalitet for å forenkle denne dialogen. Gruppens styre og det europeiske samarbeidsutvalget samler i særdeleshet representanter fra de ansatte, ikke bare i Frankrike, men også internasjonalt.

Hvis det finnes lokale krav om ansattrepresentanter i land ERAMET driver virksomhet i, finnes denne ordningen. På denne måten er så å si alle ansatte i gruppen representert gjennom ulike organisasjoner for dialog og samhandling tilsvarende samarbeidsutvalg, sikkerhetsutvalg, HMS-utvalg eller fagorganisasjoner.

ERAMET FORPLIKTER SEG TIL Å ARBEIDE MOT ALL FORM FOR TVANG OG TRAKASSERING

ERAMET kjemper mot all form for tvang og forfølgelse på arbeidetsstedet, og arbeider for å sikre at ingen blir utsatt for handlinger som fører til overtredelse av den enkeltes rettigheter og verdighet. Gruppen treffer alle nødvendige tiltak for å forhindre eller straffe all form for psykisk eller seksuell trakassering.

Hvis en samarbeidspartner blir offer for eller vitne til denne typen atferd, kan dette umiddelbart meldes til nærmeste overordnede, personalledelsen eller etikkansvarlig. Samarbeidspartnere som rapporterer en sak i god tro, kan ikke bli utsatt for straff.

ERAMET FORPLIKTER SEG TIL Å FREMME MANGFOLD OG YRKESMOBILITET

ERAMET har en historikk som gjør at gruppen er allsidig og global. Gruppen er overbevist om at samarbeidspartneres ulike opprinnelse utgjør én av dens største styrker. Derfor er det vesentlig for gruppen å fremme like muligheter og overholde lover og regler som diskriminerer mot alder, kjønn, etnisk opprinnelse, handikap, politiske eller filosofiske meninger.

Kun kompetanse, erfaring og personlige ferdigheter skal tas med i betraktningen ved valg av samarbeidspartnere og utvikling av deres karriere. Ansettelser skal begrunnes med objektive kriterier som utelukker mistanker om favorisering.

ERAMET utvikler en rekke interne opplæringsprogrammer og samarbeidsmetoder for sine samarbeidspartneres utvikling og fremgang. Disse er tilgjengelige for svært mange og tilrettelegger for overføring av kompetanse.

Gruppen utvikler internt en felles kultur som respekterer den enkeltes unike karakter. Motivasjon, lederstil, tillit og tilhørighet til gruppen er vesentlig for de globale resultatene til ERAMET og deres samarbeidspartnere.

ERAMET FORPLIKTER SEG TIL Å FREMME ET TRYGT OG SUNT ARBEIDSMILJØ

ERAMET går inn for å etablere handlinger som skal skape et trygt og sunt arbeidsmiljø på alle sine anlegg. Helsen til ansatte, leverandørers og samarbeidspartneres personale, besøkende og naboer til industriområdene er en prioritet for gruppen. I det daglige blir helse og arbeidsmiljø vurdert i alle avgjørelser, uansett ledelsesnivå.

Gruppen har utviklet et forebyggende opplegg for å bevare helsen til sine samarbeidspartnere og forhindre helserisikoer knyttet til driften. Samtidig informeres samarbeidspartnerne om ulike yrkessykdommer de kan bli utsatt for. Den informerer om de potensielle risikoene og eventuelle forholdsregler. Gruppen går i tillegg inn for å forhindre avhengighetsdannende vaner (alkohol, røyking, narkotika) ved å benytte opplysningskampanjer og å gi støtte til behandling.

I tillegg støtter gruppen forskning som utføres av forskere og uavhengige eksperter for å få bedre forståelse for helse- og miljøaspektene tilknyttet egne produkter.

ERAMETs retningslinjer for helse iverksettes av gruppens rådgivende lege, og gjennomføres av nettverket av leger som er ansvarlige for bedriftshelsetjenesten til gruppen og HMS-representantene på anleggene når det gjelder relevante tekniske aspekter. Overvåkingens innhold og hyppighet avhenger av stillingstype, relevante risikoer og potensiell eksponering.

ERAMET FORPLIKTER SEG TIL Å SØRGE FOR SIKKERHETEN TIL SAMARBEIDSPARTNERNE SINE OG DERES NÆRMESTE

Overalt er sikkerheten til samarbeidspartnerne og deres familier en absolutt prioritet for ERAMET. Gruppen iverksetter derfor forebyggende og beskyttende tiltak for å sikre størst mulig sikkerhet på anleggene, unngå arbeidsulykker og forhindre og redusere eventuelt omfang.

ERAMET forventer i tillegg at alle samarbeidspartnere viser eksemplarisk oppførsel, årvåkenhet og reaksjonsevne i møte med risikoer som kan inntreffe i det daglige. Både på fabrikkene og i gruveanleggene krever driften konstant årvåkenhet for å unngå ulykker og ikke utsette samarbeidspartneres eller eksterne entreprenørers helse.

De ansatte blir derfor regelmessig informert om eksisterende risikoer og prosedyrene som skal overholdes. ERAMET forbereder sine samarbeidspartnere på håndtering av helsepro opplæring av team og underleverandører er en del av denne fremgangsmåten.

Sikkerhetsretningslinjene iverksettes av en sikkerhetsansvarlig fra gruppen og lokale kontakter i anleggslandet.

Eramet forplikter seg til å bevare sikkerheten på sine ulike anlegg

Gruppen finnes på fem kontinenter i land som alle har svært ulike politiske og økonomiske miljøer. Anleggene og samarbeidspartnerne er noen ganger anlagt i områder med sikkerhetsrisiko.

Gruppen forbereder dermed samarbeidspartnerne sine på krisehåndtering, ustabile politiske situasjoner, og iverksetter de nødvendig beskyttelsestiltakene på følgende tre områder:

- Beskyttelse av personer, inkludert utenlandsstasjonert personale
- Beskyttelse av installasjoner
- Beskyttelse av informasjon

I denne forbindelse har gruppen opprettet en stilling som sikkerhetssjef. Denne personen, som skal bistå styret og driftslederne, skal:

- Utrede trusseltypen og måle risikoene for gruppens drift og ansatte
- Bidra til å evaluere situasjonen og etablere nødvendig personell og tekniske løsninger for å forebygge og beskytte

- Informere og opplyse gruppens samarbeidspartnere om de reelle risikoene, tiltakene som er iverksatt for å håndtere dem og atferd som skal følges.

ERAMET FORPLIKTER SEG TIL Å RESPEKTERE PRIVATLIVET OG PERSONLIGE OPPLYSNINGER TILHØRENDE ALLE INTERESSENER

ERAMET tar respekten for sine samarbeidspartnere og partnere høyst alvorlig. Privat informasjon som blir formidlet av samarbeidspartnere og partnere blir derfor konfidensielt behandlet og beskyttet. Gruppen skal passe på at informasjon som blir formidlet i spesielle øyemed ikke blir sendt til tredjepersoner eller ansatte i andre øyemed uten godkjenning fra den som opprinnelig sendte dem.

ERAMET FORPLIKTER SEG TIL Å FREMME PÅLITELIG OG ÆRLIG MARKEDSINFORMASJON, OG FORHINDRE INNSIDEHANDEL

ERAMET forplikter seg til å formidle nøyaktig, presis og ærlig finansiell informasjon til interessenter. Gruppen har etablert regnskapsregler som tilfredsstillende de beste internasjonale standarder og på alle punkt samsvarer med gjeldende regelverk for å oppnå målet om innsynsrett.

Den gjør sitt ytterste for å unngå innsidehandel. Gruppen skal opplyse alle sine samarbeidspartnere om yrkeskonfidensialitet. Alle samarbeidspartnere som gjennom sin stilling har tilgang til informasjon som enda ikke er offentliggjort, og som kunne påvirket aksjekursen til ett av gruppens selskaper eller til andre selskaper hvis de hadde blitt frigjort, har forbud mot å kjøpe eller selge aksjer eller andre verdipapirer tilhørende dette selskapet eller å gjøre dette via mellommann, så lenge informasjonen ikke er offentliggjort.

Gruppen har iverksatt en rekke strenge regler for å unngå innsidehandel, og fører en detaljert liste over alle samarbeidspartnere som har innsideinformasjon knyttet til driften. Disse kan finnes på alle nivåer i gruppen og i alle sektorer, og ikke bare på øverste ledelsesnivå eller i regnskaps- eller finansavdelingene.

Disse reglene gjelder også for konfidensiell informasjon som samarbeidspartnerne kan ha fått om andre selskaper, inkludert kunder, leverandører og partnere.

FORPLIKTELSER FOR ERAMETS SAMARBEIDSPARTNERE

ERAMETs ansatte krever av seg selv eksemplarisk oppførsel og en etisk atferd som ikke bryter loven eller verdiene til driftslandet.

FORHINDRE KORRUPSJON

1. ERAMET-gruppen går sterkt inn for å forhindre korrupsjon

Korrupsjon defineres som misbruk av offentlige eller private funksjoner for å få personlige fordeler. Kampen mot korrupsjon er en ufravikelig prioritet for gruppen. ERAMET overholder reglene i OECDs antikorrupsjonskonvensjon fra 17. desember 1997 samt alle gjeldende regler i de landene gruppen har drift i, i tillegg til generelt relevante internasjonale konvensjoner.

Korrupsjonsforebygging er en moralsk plikt gruppen har i respekt for landene og partnerne de jobber sammen med. Alle gruppens samarbeidspartnere forplikter seg til å overholde loven i landet de jobber i, og aldri la seg direkte eller indirekte implisere i korrupsjonshandlinger.

Forebygging av korrupsjon er også økonomisk helt vesentlig for ERAMET. Når vesentlige midler tappes til personlig bruk skapes andre problemer, og de korruperte handlingene blir kostbare for samfunnet og for gruppen.

ERAMET krever av alle sine samarbeidspartnere og partnere at de forstår nøyaktig hva dette omfatter og at de skal kunne gjenkjenne handlinger som kan bli oppfattet som korruperte og utgjøre en risiko for gruppen for å iverksette retningslinjene for forebygging av korrupsjon på en konkret måte. Derfor avholdes opplysningskampanjer i kampen mot korrupsjon.

"Smøring", eller betaling til offentlig ansatte eller politiske partier av små beløp for å påskynde rutinemessig behandling, skal forbys. Slike utpressingsmetoder kan av visse myndigheter oppfattes som korrupsjon og medføre juridiske følger for gruppen og deres samarbeidspartnere.

ERAMET minner alle sine samarbeidspartnere og tredjeparter om at det er strengt forbudt å gi eller ta i mot bestikkelser, det vil si «*alle urettmessige fordeler, enten de er straffbare eller ikke*», direkte eller via mellommann, til offentlige tjenestemenn eller privatpersoner over hele verden for å oppnå fordelaktig behandling eller å påvirke utfallet av en forhandling gruppen er interessert i.

Samarbeidspartnerne skal aldri direkte eller via mellommann gi eller tilby kontantbetaling eller tjenester til funksjonærer, offentlige tjenestemenn eller personer som har en stilling som kan påvirke disse. De skal heller ikke motta betaling eller ta i mot tjenester som kan påvirke dømmekraften deres i ledelsen av gruppens drift.

Hvis korrupsjon blir rapportert, organiserer gruppen umiddelbart de nødvendige kontrollene og undersøkelsene, stopper de aktuelle handlingene og anmelder saken for den aktuelle domstolen.

Det er tradisjon for utveksling av gaver og gjestfrihet innen forretningspraksis i de fleste kulturer. Slik praksis kan imidlertid også benyttes av enkelte ledere i land gruppen har virksomhet i som korrumpert aktivitet eller av personer med uærlige hensikter som skjult korrupsjon. Gruppen har derfor streng kontroll med slik praksis. Regelen om innsyn gjelder derfor i alle tilfeller. Gaver som blir mottatt eller gitt i forretningsammenheng skal rapporteres til ledelsen. Verdien på gaver og invitasjoner som blir mottatt av samarbeidspartnerne kan ikke overstige en maksimal grense som er fastsatt i ERAMETS gjeldende retningslinjer.

Hvis den lokale praksisen avviker fra denne grensen for gaver og invitasjoner, skal samarbeidspartnerne på forhånd informere ledelsen og be om unntak fra etikkansvarlig.

2. Bekjempe utpressing

Eramet er oppmerksom på, at ansatte kan bli utsatt for ulike typer press eller trusler slik at en ansatt kan føle seg tvunget til å foreta utbetalinger eller gi noen fordeler de ikke skulle hatt.

Ved forsøk på utpressing skal ERAMET systematisk informere rettsmyndighetene og om nødvendig anmelde. Den skal overalt samarbeide med myndighetene for å avvikle korrumpert praksis, samtidig som sikkerheten til tredjepartene og ofrene for slik praksis.

FORHINDRE ALLE FORM FOR HVITVASKING AV PENGER

Det heter hvitvasking når penger som er inntjent på ulovlig vis blir reinvestert i lovlig aktivitet.

ERAMET iverksetter alle nødvendige tiltak for å forhindre hvitvasking i sin aktivitet.

Gruppen ber alle sine samarbeidspartnere om å forby følgende typer transaksjoner for å bekjempe denne typen praksis:

- transaksjoner uten partenes navn og adresse
- transaksjoner som utføres av ukjente eller unødvendige mellommenn
- unødvendige transaksjoner eller transaksjoner uten forklaring
- uvanlige betalingsmetoder

Alle samarbeidspartnere må være høyst oppmerksomme på utførte betalinger for å oppdage eventuelle uregelmessigheter. Hvis en samarbeidspartner i jobbsammenheng skulle bli oppmerksom på hvitvasking av penger, skal dette umiddelbart varsles til etikkansvarlig. Etikkansvarlig organiserer så de nødvendige kontrollene og undersøkelserne for å stoppe de aktuelle handlingene og anmelder saken for den aktuelle domstolen i samarbeid med de lokale myndighetene.

BEKJEMPE INTERESSEKONFLIKTER

En interessekonflikt er en situasjon der offentlige interesser og offentlige eller private interesser sammenfaller på en slik måte at det er fare for at funksjoner ikke blir utført på en uavhengig, upartisk og objektiv måte.

Gruppen krever at alle samarbeidspartnere og partnere viser en rettferdig holdning og unngår å komme i situasjoner der interessekonflikter kan oppstå.

Hvis en samarbeidspartner befinner seg i en situasjon som kan forårsake en interessekonflikt mellom egne, familiens eller nærmeste personers interesser og gruppens interesser, skal dette umiddelbart varsles på en åpen måte til nærmeste overordnede, som henvender seg til etikkansvarlig. På denne måten kan vedkommende om nødvendig få skriftlig unntak. Eventuelt må samarbeidspartneren eliminere interessekonflikten.

Alle situasjoner som kan skade upartiskheten og dømmekraften til samarbeidspartnerne skal unngås. Derfor skal samarbeidspartnere i størst mulig grad unngå å eie interesser eller investeringer i selskaper tilhørende ERAMETs tjenestetilbydere, leverandører, kunder, konkurrenter eller konsulenter, og de skal i alle tilfeller offentliggjøres.

RESPEKTERE KONKURRANSELOVEN

Åpen og rettferdig konkurranse mellom bedriftene i samsvar med konkurranseloven, er i ERAMETs, kundenes, partnernes og forbrukernes direkte interesse. Gruppen følger konkurransereglene, som forbyr alle avtaler, samarbeid eller misbruk av dominerende posisjon på det aktuelle markedet overfor kunder eller leverandører, nøye.

Samarbeidspartnerne skal ikke behandle konkurrentene på en urettferdig måte. Gruppen forbyr alle ulovlige overenskomster, inkludert i form av avtaler, ordninger eller koordinert atferd mellom konkurrenter om pris, områder, markedsandeler eller kunder. Det er også forbudt for samarbeidspartnerne å utveksle informasjon med konkurrenter som kunne hatt til hensikt å begrense konkurransen.

Hvis en samarbeidspartner er i tvil om en handling eller en transaksjon er i overensstemmelse med den gjeldende konkurranseloven, skal dette rapporteres til etikkansvarlig.

RESPEKTERE TAUSHETSPLIKTEN OG EIENDOMSRETTE

Konfidensialitet og eiendomsrett er blant ERAMETs hovedprioriteter. Gruppen forsikrer samarbeidspartnere og partnere om at all mottatt informasjon blir behandlet med nødvendig respekt og kun benyttet i godkjent sammenheng. All bruk av informasjon fra samarbeidspartnerne skal benyttes med respekt for sikkerhet, konfidensialitet, omdømmet til gruppens selskaper og de juridiske og lovmessige forskriftene som kan gjøre samarbeidspartnerne sivilt eller strafferettslig ansvarlige.

Alle ERAMETs samarbeidspartnere skal være diskrete når det gjelder informasjon som er innhentet gjennom stillingen, enten det gjelder informasjon fra ett av gruppens selskaper eller informasjon fra en tredjepart til ett av selskapets grupper i forretningsammenheng.

Konfidensiell informasjon betyr informasjon som kan føre til stor skade for gruppens, samarbeidspartnerne eller partnerne omdømme hvis det kommer uautoriserte personer for øre. Konfidensiell informasjon omfatter blant annet finansiell og strategisk informasjon, informasjon om ansatte og personlige opplysninger samt teknisk informasjon om industrielle prosedyrer. Deling av konfidensiell informasjon er begrenset til gruppens samarbeidspartnere, tjenester eller avdelinger som trenger dem for å nå et mål eller for å utføre en konkret oppgave.

ERAMETs samarbeidspartnere må utvise størst mulig årvåkenhet for bevare og på best mulig måte behandle gruppens eiendomsrett, som spesielt omfatter opphavsretten til patenter, kunnskap, produksjonshemmeligheter, varemerker og industrikonsepter.

Gruppens samarbeidspartnere er forpliktet til diskresjon og konfidensialitet utenfor gruppen, spesielt når det gjelder arbeid og prosjekter som er tildelt.

ERAMETS OMDØMME

Gruppen må bevare sitt eget omdømme og rykte. Dette problemet skaper nye utfordringer i en tid da det stadig dukker opp nye kommunikasjonsverktøy, som sosiale nettverk og sider for deling av innhold.

Samarbeidspartnerne skal bruke slike verktøy på en ansvarlig måte. Informasjon om gruppens aktiviteter og produkter skal kun formidles av godkjente samarbeidspartnere. Samarbeidspartnerne skal frivillig og bevisst unngå å ta en offentlig stilling til disse nettverkene og delingsverktøyene på en måte som kan skade interessene eller omdømmet til gruppen.

I tillegg er det strengt forbudt å bruke bedriftens kommunikasjonsverktøy på en kritikkverdig eller upassende måte, spesielt når det gjelder å sende eller motta meldinger eller bilder på e-post og Internett som kan oppfattes som fornærmende, injurierende eller krenkende mot enkeltpersoner. Alle samarbeidspartnere er ansvarlige for sin bruk av IT-ressurser og nettverk.

IMPLEMENTERING AV DE ETISKE RETNINGSLINJENE

Retningslinjene er tilgjengelige på gruppens nettside: www.eramet.com. Den blir formidlet til alle gruppens nåværende ansatte, og den blir gitt til alle nye samarbeidspartnere i gruppen når arbeidskontrakten blir signert.

Fra og med 1. januar 2015 erstatter den forrige versjon av de etiske retningslinjene fra 2010.

Opplæring vil regelmessig bli gitt i gruppens enheter for å gjøre samarbeidspartnerne oppmerksomme på prinsippene og verdiene i disse retningslinjene samt svare på eventuelle spørsmål angående implementering og overholdelse av retningslinjene i det daglige.

I tillegg skal ERAMET være nøye med å kontrollere at partnere som skal samarbeide jevnlig med gruppen har tilsvarende etiske holdninger. Dette skal være et viktig kriterium ved valg av forretningspartnere. Videre skal videreføring av gruppens forhold til partnere, og særlig mellommenn, avhenge av at disse avviser all korrupsjon eller hvitvasking av penger, alle interessekonflikter eller andre brudd på det gjeldende lovverket i landene de jobber i.

Med dette utgangspunktet forbeholder gruppen seg muligheten til å sikre at partnerne selv overholder prinsippene og verdiene i retningslinjene. Spesielt kan den kontrollere at partnerne følger konvensjonene som gjør korrupsjon straffbart.

ETIKKANSVARLIG

ERAMET har på øverste ledelsesnivå opprettet en stilling som etikkansvarlig, som skal være ansvarlig for implementering og oppfølging av gruppens samsvarssystem.

Etikkansvarlig er:

- utnevnt av adm. dir.
- uavhengig av gruppens avdelinger og datterselskaper
- satt under den direkte ledelsen til adm. dir., og rapporterer direkte til denne

Den har det driftsmessige ansvaret for det etiskeprogrammet til ERAMET. Oppgavene omfatter blant annet utvikling, utdeling og implementering av retningslinjer angående alle områder som faller inn under etikk; opplæring av ansatte om etikk; styring av etiske problemer tilknyttet tredjeparter; kontroller, revisjoner og undersøkelser i samarbeid med internkontrollledelsen tilknyttet etiske problemer og hendelser som er rapportert av gruppens samarbeidspartnere eller tredjeparter; styring av varslingsplattformen.

Hvert år skal det leveres en rapport til adm. dir. som beskriver implementeringsmåter og oppfølging av samsvarsprogrammet samt eventuelle brudd på prinsippene i disse retningslinjene og eventuelle tiltak for å utbedre disse.

I tillegg skal store kontrakter som kan inneholde etiske risikoer, avslutningsvis forevises etikkansvarlig.

ERAMETS PROFESJONELLE VARSLINGSSYSTEM

Alle samarbeidspartnere skal være oppmerksomme på at retningslinjene følges på en god måte. Samarbeidspartnere som mener at prinsipper eller verdier i retningslinjene er brutt, skal rapportere dette til sin nærmeste overordnede.

Hvis rapportering til overordnede fører til problemer for gruppens samarbeidspartnere, er det mulig å benytte gruppens profesjonelle varslingsystem.

Eramets profesjonelle varslingsystem har av det franske datatilsynet fått autorisasjonsnummer AU-004 8. desember 2005, endret 30. januar 2014, som professionnellegir enkelttillatelse til automatisk behandling av personopplysninger som en del av det profesjonelle varslingsystemet.

Gjennom det profesjonelle varslingsystemet er det mulig å varsle følgende type hendelser:

- Korrupsjon;
- Bedrageri;
- Tyveri;
- Underslag;
- Dokumentfalsk;
- Interessekonflikt;
- Konkurranseshindrende praksis;
- Diskriminering, urettferdig behandling og psykisk eller seksuell trakassering i arbeidslivet;
- Opptreden i strid med konsernets retningslinjer og standarder for helse, miljø og sikkerhet i arbeidslivet;
- Alvorlige krenkelsers eller risiko for alvorlige krenkelsers av menneskerettighetene¹ begått av ansatte i konsernet eller tredjepersoner tilknyttet bedriften;
- Og generelt alle forbrytelser, alvorlige og klare brudd på lover og regler, og enhver trussel eller alvorlig krenkelse av allmennhetens interesser.

Ansatte som ønsker å bruke det profesjonelle varslingsystemet, kan varsle via følgende e-adresse: <https://eramet.integrityline.org>. Det er kun etikkansvarlig som kan få tilgang til innholdet i denne meldingen og identiteten til samarbeidspartneren som har benyttet funksjonen. Alle forholdsregler er tatt for å overholde sikkerheten og konfidensialiteten til informasjonen som er sendt av samarbeidspartneren.

De rapporterte hendelsene tas høyst alvorlig, og utløser en undersøkelse i regi av etikkansvarlig. Hvis ulovlige handlinger, praksis som er forbudt i retningslinjene eller risikable situasjoner blir avslørt i denne undersøkelsen, er etikkansvarlig ansvarlig for å informere adm. dir., som iverksetter de nødvendige tiltakene.

---

¹ Menneskerettigheter er universelt anerkjente rettigheter for alle mennesker, uavhengig av statsborgerskap, kjønn, etnisk opprinnelse, økonomisk status, religion eller andre forskjeller. Disse rettighetene står blant annet i FNs menneskerettighetserklæring og i de grunnleggende konvensjonene til ILO. Disse menneskerettighetene gjelder spesielt likebehandling, forbud mot diskriminering, like rettigheter, privat- og familieliv, religion, kultur, vitenskap og utdanning osv.

Alle personer som blir omfattet av et varsel, blir informert så snart opplysningene blir lagret. Det er mulig å få innsyn i disse og be om retting eller sletting hvis de er feil, misvisende eller foreldet. Hvis det er nødvendig å utføre bevaringstiltak, for eksempel for å forhindre ødelegging av bevis knyttet til varslingen, blir den aktuelle personen informert etter at tiltakene er iverksatt.

Informasjonen som blir innhentet gjennom varslingssystemet kan kun benyttes av etikkansvarlig til å utføre undersøkelser knyttet til etikkproblemer. Uansett kan informasjonen ikke benyttes til andre formål eller av andre avdelinger i gruppen.

Beskyttelse av gruppens samarbeidspartnere og deres omdømme er viktig for ERAMET.

ERAMET engasjerer seg for at ingen samarbeidspartnere skal bli utsatt for diskriminering, trakassering, stillingsendring e.l. på grunn av bruk av varslingssystemet i god tro, selv om hendelsene viser seg ikke å være nøyaktige eller ikke fører videre. Varsleren er dermed beskyttet. Misbruk av funksjonen kan derimot føre til disiplinærhandlinger eller anmeldelse.